

EU-RL *Campylobacter* 5th workshop

Viides kansallisten kampylobakteerireferenssilaboratorioiden kokous järjestettiin Uppsalassa 4.-6.10.2010. Järjestäjänä oli EU:n kampylobakteerireferenssilaboratorio Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA). Kansallisten referenssilaboratorioiden edustajien lisäksi kokouksessa osallistuivat mm. DG-SANCON, EFSA:n ja ECDC:n edustajat.

DG-SANCON työryhmä on valmistellut mikrobikriteeriasetukseen täydennystä, jossa asetettaisiin raja-arvo (prosessihygieniakriteeri) kampylobakteereille broilerinruhoissa (ehdotus on myöhemmin kohdannut niin paljon vastustusta, että sitä ei toistaiseksi toteuteta).

EFSA on julkaissut vuoden 2008 zoonosiraportointitiedot tammikuussa 2010. Kampylobakteeri-infektio on edelleen yleisin raportoitu zoonoosi EU:ssa ja siipikarjanliha tärkein elintarvike kampylobakteerin lähteenä. Vuonna 2008 EU-maissa varmistettiin 21 kampylobakteerin aiheuttamaa ruokamyrkytys-epidemiaa, joista kuudessa välittäjänä oli siipikarjanliha ja kolmessa maito. Lisäksi EFSA:n alkuvuonna julkaisemassa asiantuntijalausunnossa arvioitiin, että 20-30% ihmisten kampylobakteriooseista voi liittyä broilerinlihan käsittelyyn ja nauttimiseen ja kaikkiaan 50-80% tartunnoista on lähtöisin broilereista.

EFSA on tänä vuonna julkaissut myös kaksiosaisen raportin koko EU:n kattavasta baseliine-kartoituksesta, jossa tutkittiin kampylobakteerien esiintymistä broileriteurastuserissä ja broilerinruhoissa. Kampylobakteerin esiintyvyyden keskiarvo oli yli 70%, mutta maiden välillä oli suuria eroja. Alhaisimmat esiintyvyydet raportoitiin Virosta ja pohjoismaista (Suomessa 3,9%). Ruhojen saastumisriskissä ja kampylobakteerimäärissä oli suurta vaihtelua maiden välillä, mutta myös teurastamojen välillä eri maissa.

Toukokuussa 2010 on käynnistynyt nelivuotinen EU-projekti, jota vetää Merete Hofshagen Norjan zoonosikeskuksesta. Hankkeessa on mukana 10 tutkimuslaitosta 7 maasta. Projektissa tutkitaan kampylobakteerin epidemiologiaa broileriparvissa ja niiden ympäristössä sekä keinoja, jolla kampylobakteerin esiintymistä broileriparvissa voidaan estää tilatasolla (mm. karpäsverkot, faagiterapia, rokotus).

ISON kampylobakteerimenetelmästandardin uudistus on käynnissä. Muutamat laboratoriot ovat tehneet menetelmävertailuja, mutta tietoa tarvitaan edelleen lisää. Muutoksia on suunnitteilla mm. rikastukseen, johon ehdotetaan Preston-liemen ottamista toiseksi vaihtoehdoksi elintarvikkeille, joissa on runsaasti taustamikrobistoa ja mahdollisesti myös toisen kiinteän selektiivialustan sisällyttämistä menetelmään. Lisäksi ehdotetaan varmistuskokeiden vähentämistä.

MicroVal on validoinut uuden selektiivisen kiinteän elatusainealustan, joka on tarkoitettu erityisesti kampylobakteerien kvantitointiin siipikarjanlihasta.

EU-RL on järjestänyt tänä vuonna kaksi vertailunäytekierrosta. Haasteellinen kampylobakteerien lajitunnistuskierros osoitti, että biokemiallisella menetelmällä ei ole mahdollista tunnistaa oikein kaikkia *Campylobacter jejuni* ja *C. coli* -kantoja, minkä vuoksi PCR-menetelmää suositeltiin lajitunnistukseen. Lisäksi pohdittiin, miten olisi määriteltävä hyväksytysti suoritettu vertailunäytekierron, sillä toistaiseksi tällaisia rajoja ei ole asetettu.

Kokouksessa pidetyt esitykset tulevat nähtäviksi EU-RL:n kotisivuille osoitteeseen:
<http://www.sva.se/en/EU-RL---Campylobacter/Workshops/Workshop-2010/>